

ERDÉLYI
MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Zágoni Dezső

független politika napilap, megjelenik minden nap
Szerkeszt. órák reggel 8-3 Szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, (Nagyvárad) Piata Mihai Viteazul 4. Telefon: 380

Ara 1 lei

III. évfolyan 60. sz.

Szombat

1934 Március 3

18

Ismét kísért a Habsburg restauráció gondolata

Ottó Ausztria császára?

Starhemberg bejelenti Ottó hazahozatalának szükségességét. -- Francia lapok nyilatkoznak a restaurációról. -- Csehország tiltakozik Ottó hazahozatala ellen

A békeszerződések és a restauráció

"Nem zörög a levél ha a szél nem fujja" — elmondhattuk már akkor, amidőn al-
lítólag Starhemberg, Ottóhoz utazott Belgiumba, Ausztriában cáfolják ezt a hírt mi
sem volt természetesebb, minthogy a külföld legközelebb megerősíti. Ez történt most
meg amikor a párisi és londoni sajtó egész nyíltan ír egy Habsburg restauráció lehe-
tőségéről. A legérdekesebb az a kommentár amit a Daily Telegraph fűz a hírhez. A
lap szerint a békeszerződések nem tiltják meg a restaurációt. Eszerint tehát mégis
megtörténhetik Ottó trónralépése.

A párisi sajtó és a Habsburg-ház restaurációja

Páris, február 28.

A jobboldali párisi sajtó érdeklődésé-
nek homlokterében a Habsburg uralom visz-
szaállításának kérdése áll. A lapok nagy ti-
gyelmet szentelnek a kérdésnek és általá-
ban várakozó álláspontot foglalnak el. A
félhivatalos Temps vezetőhelyen a követke-
zőket írja: Lehetséges, hogy a Habsburg-
trón visszaállítása Ausztriában véget vetne
a féktelen hitlerista izgatásnak, de kérdés,
hogy az amugy is sokrétű belső bajokat
nem-e komplikálná és nem-e növelné a ne-
hézségeket. Nem valószínű, állapítja meg a
lap hogy Dollfuss ilyen kísérletezésbe bele-
menne. A bécsi császárság visszaállítása,
hangoztatja a cikkíró csak valamennyi érde-
kelt közös beleegyezésével történhetne meg,
de már most is nyílt titok, hogy Csehszlová-
kia a legélesebben ellenzi a Habsburg di-
nasztia visszaállítását. Mindezek után azt
kell hinni, hogy a Habsburg császárság
visszaállítása nem megoldás az osztrák
ügy számára.

A L Intransigeant ezeket írja: A per-
szonálunió visszaállítása Magyarország szá-
mára elfogadható megoldás lenne, bár nyílt-
vánvaló, hogy Budapesten nem nyugodná-
nak bele, hogy Dollfuss irányítsa a magyar
ügyeket.

Starhemberg nyilatkozik a Habs-
burg restaurációról

Bécs, február 28.

A fiatal Starhemberg-Rüdiger herceg
a Heimwehr vezére nyilatkozott a külföldi
sajtó képviselői előtt az osztrák fascizmus
és a Habsburg restauráció kérdéséről. Az
osztrák fascizmust — mondotta — még ez-
után kell kiépíteni. Ez a rendszer különbö-
zik majd az olasz fascizmustól. Ami a
Habsburg kérdést illeti — mondta a herceg
— a dinasztia bukásakor történt kiutasítás-
sal olyan igazságtalanság történt, amilyen
még egyetlen osztrák családdal sem. Egy
ember politikájáért nem lehet egy egész csa-
ládral így elbánni, éppen ezért fel kell füg-
gesztetni a Habsburg család kiutasításáról
szóló törvényt. A restauráció kérdése egyé-

ként a herceg szerint nem aktuális, sokkal
sürgősebb, fontosabb az ország az állam át-

Nem tiltják a restaurációt a békeszerződések

London, február 28.

A Daily Telegraph Ottó restaurálásá-
nak ügyével is foglalkozik és leszögezi
hogy ezt a tervet egyelőre nem fogják meg-
valósítani. A Habsburgok restaurálását Ne-
metország is a leghatározottabban ellenzi,
a lap értesülése szerint Titulescu is kijelente-
te, hogy a kisantant háborús oknak tekin-
tené a Habsburg restaurációt és azonnal

mozgósítana.

A lap megjegyzi még, hogy a Habsburg
restaurációra vonatkozó tiltó rendelkezése-
ket sokan félremagyarázzák. A Habsburg
restaurációt sem a trianoni sem a saint-ger-
maini szerződések nem tiltják, csak az
1921-ben kötött párisi egyezmény, amelyet
azonban az aláíró nagyhatalmak jóváha-
gyásával meg lehet változtatni.

Csehszlovákia tiltakozik

Róma, február 28.

A Reuter iroda levelezője telefonon fel-
hívta Benes cseh külügyminisztert, aki a
leghatározottabban megcáfolta azokat a hi-
reket, mintha Csehszlovákiában csapatsz-
dulatokat vagy csapatösszevonásokat végez-

nének az osztrák események miatt.

Cseh politikai körökből származó érte-
sülés szerint egyébként a cseh kormány a
leghatározottabban ellenzi a Habsburg re-
stauráció tervét.

Nagy hullámot vert fel az olasz-magyar-osztrák szövetség terve

London, február 28.

Az olasz-osztrák-magyar együttműkö-
dés kérdéssel kapcsolatban Times írja, hogy
Rómában határozottan cáfolják, mintha a
három állam politikai szövetségre lépne. Ez
annál kevésbé valószínű, a lap szerint, mert
Mussolini maga mindig ellenezte a politikai
csoporthoz alakulását így a kisantant poli-
tikai együttműködését is. Mussolini szerint
az ilyen alakulatok az európai béke kárára
vannak. Rómában hangsúlyozzák, hogy a
három ország közötti tárgyalásoknak főleg
gazdasági célzata van és a közep európai bé-
ke fenntartása.

Hasonló hangnemben ír a Daily Tele-
graph, megállapítva, hogy Ausztria és Ma-
gyarország nem fordulhattak csak Olaszor-

szágához, mert a többi államok gazdaságilag
is nyomást gyakoroltak rájuk.

Ausztria cáfol

Bécs, február 28.

Az osztrák kancellári hivatalban kije-
lentik, nem igaz az a hír, mintha a francia
kormány demarsot intézett volna Ausztria-
hoz az olasz-osztrák és magyar gazdasági
meg egyezés miatt. A megbeszélések során
nem vámunió létesítéséről volt szó, hanem
szorosabb gazdasági közeledésről és prefe-
renciális szerződések megkötéséről.

Rómából jelentik: A "L'opolo Fascista"
címmű lap foglalkozik a bécsi francia követ
tiltakozásával az olasz-osztrák-magyar
tárgyalások miatt. Az olasz lap megállapít-
ja, hogy ez a lépés Ausztria belügyébe
való beavatkozás volt.

A szókimondó német püspököt kitüntette a pápa

Berlin február 28.

A pápa Faulhaber müncheni bíboros érseket szentszéki követévé nevezte ki. A kinevezés a bíboros számára biztosítja a területen kiváltság jogát és általában mindazokat a jogokat, amelyek a külföldi államok diplomatáit megilletik.

A tizenötödik öngyilkossági kísérlet sem sikerült

Timisoara, február 28.

Kasán Károly 28 éves süteményárus tegnap a főposta épülete előtt levő egyik fára felakasztotta magát. A járőrök észrevették, levágták a kötélről és intézkedtek kórházba szállítása iránt. Állapota nem nagyon súlyos.

Érdekes, hogy Kasán ezúttal tizenötödik kísérletet tett az öngyilkosságra. A macskaszerű életűnek azonban ezúttal sem volt "szerencséje", nem sikerült megválnia az élettől.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar egítőkeletesebb alkotása
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea
Promenad Eminescu 16.

Csak a véletlen mentett meg a haláltól egy kovácsot

Suplac, február 28.

Gheregi Joan Suplac községbeli kovács mester egy zsák ócskavasat vásárolt Diósadi József gazdálkodótól. A vasdarabokat otthon a tűzbe dugta, hogy kikovácsolhassa őket, amikor két óválas alaku vasgolyót talált az ócskavasak között. Ki írhatná le a megdöbbenését, mikor megállapította, hogy két régi gránátot tart a kezében, amelyek a tűzben minden bizonnyal felrobbantak volna, borzalmas szerencsétlenséget okozva.

Gheregi a gránátokat beszoigáltatta a csendőrségen. Diósadi azt állítja, hogy a gránátokat néhány évvel ezelőtt az uton találta és nem tudván, milyen veszedelmes tárgyak, az ócskavasak közé dugta.

Veszett macska miatt a Pasteurbe került az orvos és páciense

Marghita február 28.

A múlt héten Goldenberg dr. marghitai körorvosnál megjelent Popné, az itei elemi iskola igazgatójának felesége, kit egy macska harapott meg. Az orvos kezelésbe vette a sebet, közben azonban saját kezét is megsértette.

Időközben a macska fejét felküldötték a cluji Pasteur-intézetbe, ahol megállapítást nyert, hogy a macska veszett volt. Ennek fogva úgy az orvos mint az igazgató felesége Clujra utaztak a szükséges védőoltások végett.

FILMPALACE

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap

VIII. HENRIK magánélete

Főszerepben: Charles Laughton

SPORT

A legújabb futballhírek

Több aradi egyesület: Az Olimpia Ptt, az Aradi AC. felelőzést nyújtott be a Bucuresti Igazgatótanácsához (Biroul Federal) a Nyugati Liga azon határozata ellen, melyben az aradi alkerület közgyűlését a timisoarai központ tudomásul vette. Az aradiak a közgyűlés megsemmisítését kérik különböző jogi alapokra hivatkozva.

Az Igazgatótanács legközelebbi, hétfői ülésén tárgyalja a felelőzést, de amint értesülünk, annak nem fog helyt adni.

A Ripensia levélben arra kérte a futballszövetséget, hogy jelenlegi turájának engedélyt március 11-ig hosszabbítsa meg.

Az MLSz átírt a román szövetséghez, hogy a román-magyar egyesületek között még fennálló anyagi elszámolásokat végreintézzék el. A magyar szövetség kimutatása szerint:

az S. Arad 80 dollárral tartozik a Nemzeti FC-nek.

a Victoria (Carei mare) 2652 lejjelel a Debreceni KASE-nek,

az aradi futballkerület 22.500 lejjelel a Sabaria FC-nek és

az Universitatea-Haggibbor (Cluj) 86 dollárral a Nemzeti FC-nek.

30 versenyző nevezett be az Európa boxbajnokságra Bucurestiben

Bucuresti február 28.

A boxszövetségnek érdeklődöttünk az európa ökölvívó bajnokságokra folyó válogatás állása felől.

Összesen harminc versenyző nevezett a válogatásra — bangzott az információ — akiket igen alaposan próbálunk ki. Minden induló kétszer mérkőzik mindegyikkel és az kerül a válogatott csapatba, akinek az összteljesítménye jobb volt. Ha a két meccs eldöntetlen, harmadikat kell vívjanak. Edűg már hat különböző verseny alkalmával mértek össze erejüket az indulók és miután hetenként legalább négy ilyen versenyt rendezünk, körülbelül március 4-re a válogatást befejezzük.

A válogatott csapat képe azonban már most is majdnem kialakult. Sulycsoportok szerint a következő boxolók lesznek a valószínű válogatottak: Ion Sandu (Tir), Costescu Andre (Herdan), Joranesu Dumitra (CFR) vagy Rogoseanu (Imca) David (Tir) Bancescu Nic. (Jasi) vagy Borcea Ilie (Cfr)

Nitescu (Box Carp.) Petrescu Ilie (CFR) és Stanescu Misu.

Erdélyből csak ketten jelentkeztek: Tóth Géza (UDR) és Lungu G. (Iisa). Tóth igen gyenge formát áruelt el, míg Lungu — ezt nem hivatalosan árulja el informátorunk — igazságtalanul lepontozták. Hogy miért? Hát ilyesmi előfordul a boxolásban.

Egyébként a csapat legjobbjai David, Bancescu és Stanescu. Ők biztosan jól fognak szerepelni. A szövetség most sem várja többet a csapattól, mint a négy év előtti európa bajnokságon (szintén Budapesten) amikor egy versenyző a döntőig, kettő pedig az elődöntőig jutott. A csapatot hivatásosan Aureliu kíséri. Az expedíció menedzserre Ottulescu Radu ismert fővárosi boxmester lesz és a csapattal utazik két boxmester is.

Szóval csak négyen lesznek a 8 verseny zőhöz. Igazán nem panaszkodhatnak. Az összes költségek 70 ezer lej tesznek ki, amit már a kasszában őriz a pénztáros.

Felhívás Tasnad sport- szerető közönségéhez

Vettük a következő sorokat: A világ minden táján, a legkisebb emberi településeken is egyesületekbe tömörülve alkalmazzuk a fiatalságnak sportigényeit kielégíteni. Nálunk egy idő óta teljesen szünetel a sport élet, ami elég szomorú jelenség, annál is inkább, mivel meg van hozzá minden kellék csak egy kis utánjárás szükséges. Az utóbbi időkben a közönség idegenkedve tartotta magát vissza a sport támogatásától, amit lehet hogy részben a hiányos vezetés idézett elő.

A napokban akció fog indulni, amely a sport fejlesztését tűzte ki céljául. Itt is, mint mindennél a legnehezebb kérdések egyike a pénz. A sportpályát, amelyet csak olyan nagy áldozatok árán sikerült megteremteni, a tulajdonosa fel akarja szántani, mivel az egyesület nem tudja megfizetni a pályabért. Tasnad sportszerető közönségének nem szabad hagynia hogy ez megtörténjen, áldozunk a sport oltárán, ne hagyjuk, hogy ilyen csúf véget érjen.

Felhívást intézünk azokhoz akik fel tudják fogni a sport nemesítő hatását és feltétlenül szükségesnek tartják, hogy ne vonják meg támogatásukat ettől a nemes munkától. Járuljanak hozzá valami csekélységgel a sport élet fejlesztéséhez. Joggal elvárja Tasnad sportolni vágyó fiatalsága, hogy a közönség hozzásegítse támogatásával a sportoláshoz, mindenkinek érdeke, hogy edzett fiataljaink legyenek, akik megállják helyüket a sportpályán és az életben is.

Reméljük, hogy akciónk nem fog sikertelenül végződni a Tasnad sportszerető közönsége nem fogja megtagadni azt a néhány lejt, amivel hozzájárulhat ehhez a tetszet lelkét nemesítő munkához.

Rövidesen megkezdődnek a Román-Kupa küzdelmek

Bucuresti február 28.

A Román Kupának ápr. 1-én lesz első fordulója, ezalkalommal 32 csapat játszik. A 16 meccsből egyedül Bucurestiben, az eddigiek szerint három fognak játszani, amik természetesen nem nagyon találkoznak az érdekeltek tetszésével.

A NAC—Unirea Tricolor meccset eredetileg is a fővárosban kell megrendezni, míg az Universitatea—Makabi mérkőzés pályaválasztó jogát az utóbbi 38 ezer lei minimálisan biztosított költségmentesítés ellenében megvásárolta az egyetemektől, tehát ez a pár is Bucurestiben találkozik.

A TAC—Sportul Studentesc pályaválasztó joga az utóbbi illeti, amely 22 ezer lej kéri a timisoaraiaktól, ha nem akar Bucurestibe jönni és ezért még egy másodikkal meccset is hajlandó Timisoarán játszani. A TAC azonban ennyit nem tud fizetni és így mégis Bucurestiben fognak játszani.

Borzalmas rabló- gyilkosság Diósgyőrön

Miskolc, március 1.
A közeli Ujdiósgyőrön borzalmas rabló-
gyilkosság történt. Kovács Gyula cukrász
egnap nem nyitotta ki üzletét. Szomszédai
hittek, hogy Miskolcra utazott de mikor
kérdezték, hogy estig nem mutatkozott, értesít-
ték a hatóságot, amely feltörte a lakást
és Kovácsot baljával szétvert fejével holnan
találták. Az egész lakás fel volt duulva. A
gyilkos minden értéktárgyat magával vit,
gyilkos mindenképp egy ismert fiatal
rablógyilkossággal egy ismert fiatal
gyilkos gyanúsítanak akit Kovács nemrég la-
kótársul magához vette Ez a fiatal ember a
gyilkosság napján eltűnt.

Utazókat inzultáltak az oradea-aradi vonaton

Arad, március 1.
Véres incidens játszódott le tegnap éj-
zaka az Oradea-Arad között közlekedő vo-
nat egyik fulkájában. A vonaton utazott
Arad felé néhány utazós akik között aradi-
ak is voltak. A mellettük levő fulkában több
fiatalember ült és már az elindulásakor a
fuлкájukba szálló utasokkal hangos politi-
kai vitákba kezdtek. Chisineu-Cris közelé-
ben az ittas fiatal emberek berontották az
utazók fuлкájába, rátámadtak a békésen vi-
sekedő utasokra és véresre veték őket. Az
utazókkal együtt egy fiatal erdész is ült a
kocsiban, akit az egyik támadó késével meg-
sebesített. A támadók a verekezés után a
következő állomáson leszálltak és eltűntek
az éjszakában.

Meggyilkolták Wallisch feljelentőjét

Bécsből jelentik: Gráci jelentés szerint
azt a vasutast, aki a rendőrséget az azóta
kivégzett Wallisch felkelő-vezér nyomára
vezette, ma a Loeben közelében levő erdő-
ben agyonlőve, holtan találták. Azt gyanít-
ják hogy a szerencsétlen embert Wallisch
bívei gyilkolták meg.

Bécsből jelentik: Március elsején újból
megjelenik a nemrégiben beszűntetett Wie-
ner Mittheilung, a Wiener Allgemeine
Zeitung és az Extrablatt. Mindhárom lap
szerkesztésével Herczeg Géza, Mussolini-
darab fordítóját bízták meg.

RADIOMŰSOR

PENTEK

Bucuresti, 13: Gramofon, 14.15: Leme-
zek, 15: Ghinda jazz, 19: Hírek 20: Rádió-
egyetem 20.20: Gramofon 20.45: Felolvasás
21: A Filharmonikusok Wagner-estje, 22 s
45: Hírek.

Budapest, 7.45: torna, utána lemezek
10.45: Hírek 11: Felolvasás, közben Mari-
ene Dietrich hanglemezei 13.05: Gramofon
13.30: Hírek 14.30: Kétszongorás jazz-musor
15.40: Hírek 16.30: A rádió diáklórája 17
Felolvasás 18: Elbeszélés 19: "A cigányze-
né és a rádió" 19.30: Sporthírek 19.40:
Bertha István szalonzenekara 20.20: Rózsa
lovag opera közvetítése, közben hírek. 24.15
Farkas Jenő és cigányzenekara.

Időjárás

Köleti, északkeleti légáramlás, változó
felhőzet dényugaton eső hűvös hő-
sége.

Itt a tavasz

Országszerte fellépett az árvizveszedelem

Bucuresti, március 1.
A beérkezett jelentések szerint az egész
országban megkezdődött az árviz pusztítá-
sa. A hirtelen enyhére fordult időjárás kö-
vetkeztében az olvadás mindenütt rohamo-
san indult meg és nemcsak a falvakat, de
több várost is fenyeget az árviz. Baltaiban a
kültvárosok teljesen víz alá kerültek, de a
pusztító ár egyre növekszik és a város bel-
ső részeit is fenyegeti. Bucurestiben az
egyik temetőt borította el az ár, Chisinau
kültvárosában szintén jelentékeny pusztítá-
sokat végzett az árviz Jasiában kétezer há-
zat fenyeget a Bahlui folyó áradása. Az
egyik vasuti hidat elvitték a hullámok. Az

itt lakó emberek kénytelenek voltak laká-
saikat elhagyni és legszükségesebb holmi-
jaikkal a közeli dombra menekültek, mert
házaikat beomlás fenyegeti. Hasonló a
helyzet a megyében is, ahol a Prut folyó
és a kisebb folyók, valamint patakok ve-
szedelmes áradása végez óriási pusztító-
kat.

Erdélyben a Somes kiáradása jelenti a
legnagyobb veszedelmet egyelőre. A Nádas
patak már ki is lépett medréből és mindent
elsodort amit útjában talált. A vizek men-
tén levő falvakban éjjel nappal dolgoznak a
védőgátak megerősítésén.

A sft. gheorghei városháza sikkasztó pénztárosa megmérgezte magát

Félmillió lejre rug az elsikkasztott összeg

Sfant Gheorghe márc. 1.
Tegnap délután Szabó városházi pénz-
táros öngyilkossági szándékából nagymeny-
nyiségű mérget ivott. A pusztító mérge csak
hamar felszívódott a szervezetbe és mire az
öngyilkosra rátaláltak már halott volt.
Szabó a város pénztárából jelentékeny
összegeket sikkasztott és amikor azt felfe-
dezték, a büntetéstől való félelmében a ha-
lába menekült. A sikkasztásokat oly módon

követe el, hogy a felek által adóba fizetett
összegeket nem számolta el teljes egészében
Természetesen az adózók reklamációkkal él-
tek a városházán amelyek hatása alatt Ivan
dr városi főjegyző vizsgálatot rendelt el
Szabó értesítve arról, hogy vizsgálat készül
ellene, inkább a halált választotta. A vizsgá-
lat megállapításai szerint a pénztáros által
elsikkasztott összegek meghaladják a fél-
milliót.

Pu Ji a trónon

Mesébe illő pompával koronáz- ták meg Mandzsúria új császárárt

Tokió március 1.
Tegnap ment végbe Mandzsúria új csá-
szárának Pu-Yi-nak megkoronázása az év-
ezredes szertartások előírásainak megfele-
lően. Az ország trónját ez alkalommal
arany orchideákkal díszítették fel az Egek
Templomában. A szertartáson Mandzsúria
kétszáz legmagasabb rangú tisztviselője
vett részt.

Az ifjú uralkodó napkelte előtt érkezett

a templomba és mikor az első napsugar ki-
sütött, a földre borult és bensőségesen
imádkozott. Ezután ötféle gabonát, ékszere-
ket rizsport és egy fehér bikát áldozott a
templom oltárán. Amikor a bika maradvá-
nyainak füstje az ég felé szállt, ez azt je-
lentette, hogy a mennyi hatalmak meghall-
gatták az uralkodó imáját. Ebben a pillá-
natban 101 ágyulövés dördült el, jelezve,
hogy Mandzsúriának új császára van.

Nyomora miatt

Leugrott a gazdasági akadémia tetőzetéről egy cluji egyetemi hallgató

Cluj március 1.
Szerdán az esti órákban hatalmas zuha-
násra lettek figyelmesek a gazdasági akadé-
mia hallgatói. Az új épület tetőzetéről egy
fiatalember vetette le magát, akiről később
megállapítást nyert hogy azonos Christu-
rean Constantin harmadéves diákkal.

Társai nyomában a szerencsétlenség szín-
helyére rohantak, ahol Christurean
eszméletlen állapotban összezuzott ta-
gokkal, vérzőcsában feküdt.

Az egyik kollégája azonnal a telefonhoz se-
gett és a mentőket hívta. Néhány perc lefor-
gása alatt feltűnt a mentő-autó és a szolgál-
tatos orvos látva hogy gyorssegélyt nem le-
het alkalmazni, azonnal beszállította a se-
besített kórházba.

Az orvosok megvizsgálták a fiatal em-
bert akin koponya alapi törést, agyrázkó-
dást, továbbá jobb és bal lábtörést állapi-
tottak meg. Állapota rendkívül súlyos és
életbenmaradásához nem sok reményt lehet
fűzni.

Christurean egyike volt az akadémia
legjobb tanulóinak. Barátai előtt már több-
ször kijelentette hogy a nyomor elől kény-
telen a halálba menekülni, de mindig igye-
keztek lebeszélni a végzetes terv keresztül-
viteléről. Szerdán a déli órákban beérke-
zett szobájába és leveleket írt. Aztán po-
dig elment az akadémia és hat órában
nyomtalanul eltűnt. Kollégái rosszat sejtve,
keresni kezdték, de nem találták meg.
Christureanu időközben felmászott a tető-
zetre és onnan dobta le magát.

A vádlottakat felmentették, a feljelentőt letartóztatták

Erdekes bűnpör a cluji hadbírótság előtt

Cluj, március 1.
Erdekes ügyet tárgyalt ma a cluji hadbírótság. Hodor Ioan és Valah Argis aiudi katonákat hivatalos hatalommal való visszaéléssel vádolták. A két hadfi hat évvel ezelőtt egy vendéglőben mulatva, összeütközött több polgárral elmentek a tépárancsnokságra, onnan őrzőket hoztak vissza. Verekezés keletkezett amelynek során Székely György nevű polgárt bántalmazták. A mai tárgyaláson csak Valah jelent meg aki kijelentette, hogy a feljelentők a királyi családra sértő kijelentéseket tettek és ebből keletkezett a verekezés. Székely

György kijelentette, hogy annakidején puskatussal verték meg.

A perbeszédnek során a védő Székely letartóztatását kérte hamis eskü címén. Kijelentette, hogy a vizsgálóbíró előtt eskü alatt vallotta hogy csak kézzel ütötték meg ezúttal pedig — ugyancsak eskü alatt vallotta — hogy puskatussal bántalmazták. Egyik eskü hamis volt. Az ügyész csatlakozott a kérelemhez és

a bíróság felmentette a vádlottat, ellenben Székely letartóztatását rendelte el. Székely azzal védekezett, hogy hat év után nem emlékezett pontosan vallomására va mint a történetekre.

Borzalmas családi dráma Metz közeleiben

Egy állásnélküli banktisztviselő megfojtotta két nővérét, azután borotvával felvágta ereit és felgyújtotta a házat

Páris, március 1.
A Metz közelében levő Montignyben szörnyűvéres családi dráma játszódott le. Alfonz Rörich 32 éves banktisztviselő aki már két év óta állásnélküli volt nyilván idegrohamában megfojtotta a lakás hálószobájában két hugát. Ezután borotvával felvágta ereit és több más helyen is súlyos sebet ejtett testén. Még maradt annyi ereje, hogy petróleummal leöntötte a lakást és meggyújtotta.

A tüzet hamarosan észrevették és a kivonult tűzoltók gyorsan el is oltották azt. A mentők és a rendőrség a két leányt kivált holtan találta a lakásban Rörich anyját is. Maga Rörich Alfonz vértócsában eszméletlenül feküdt a padlón de még élt. Nyomban kórházba vitték s remélik, hogy megmenthető az életnek. Rörich első kihallgatása alkalmával elmondta, hogy anyja már

nyolc nap óta halott, de halála természetes úton állt be.

A rendőrség nagyarányú nyomozást indított a borzalmas dráma ügyében. Megállapították hogy a Rörich család az anyja, fiu és két leány egyszerű kétszobás lakásban laknak és nem ettek mást mint búzát a mit kávédarálón daráltak meg. Az egész család az anyja nyugdíjából élt mivel Alfonz Rörich két év óta nem kapott állást. Az anyja egy héttel ezelőtt meghalt mire a gyermeküket oly kétségbeesés fogta el hogy halálát be sem jelentették s a holttestet ott őrizték a lakásban. A három testvér ezután elhatározta, hogy öngyilkosok lesznek és megmérgezik magukat. A mérgezési kísérlet nem sikerült és erre Alfonz Rörich megfojtotta két hugát majd öngyilkosságot követett el amely azonban nem sikerült.

Neveltséges összegért, regibuszoz ingyen lehet utazni Zalaú-ról Cui-ra

Elet-halál harc két autóbusz vállalat között -- Ennek a harcnak a zalai kereskedők isszák meg a levét

Zalaú március 1.
Eddig még nem tapasztalt utazási láz lepte meg a különben csendes zalai polgárságot. Hát hogyne használná ki az alkalmat: hiszen neveltséges összegért, de legtöbbször ingyen teheti meg azt az utat, amely eddig legalább 360 leibe került. Ennek pedig az a magyarázata, hogy a Zalaú-ról jelenleg minden reggel két 20 személyes autóbusz szállítja az utasokat Clujra most pedig a Mera és Comp. vállalat egy harmadik autót is be akar állítani.

A Mera és Comp. kapzsiságára nézve jellemző, hogy egy kis egzisztenciát akar lehangerezni. A Zalaú-cluji útvonal személyforgalmát a múlt év októberéig Almási Béla zalai adófizető polgár vállalta el. Ugy látszik, hogy a Mera megirigyelte az Almási kereseti lehetőségét és a múlt év októberében a Zalaú-cluji útvonalra egy 20 személyes autóbust állított be.

Almási akinek személyezte a több fizetést ígérő Merahoz ment át, kocsiját leállította már csak azért is mert egy olyan nagy céggel szemben nem bír volna a konkurrenciát. Ez év februárjában azonban

minden oldalról jövő kérések hatása alatt, a törvényes engedélyek birtokában ő is kocsit állított a Zalaú-cluji útvonalra. A Mera cég hogy Almásit tönkretelje, a viteldíjat 180 leiről egyszerre 30 leire engedte le sőt sok esetben ingyen szállított utasokat csak hogy minél nagyobb reklámmot csináljon saját maga részére. Később aztán a menettérti díjat 32 leire engedte le s most új kocsiján minden kényelmet ígér utasainak csak hogy azok Almásitól elpártoljanak. Természetesen Almási sem nézte tétlenül ezt a lelketlen konkurrenciát.

A zalai kereskedők összetett lélekkel, tehetetlenül nézik ezt az élet-halál harcot amelynek végeredményben mégis csak ők isszák meg a levét, mert manapság már senkisé megvásárol Zalaú. Azért a 16 leiről bárki szívesen "benéz" Clujra, sőt vásárlási megbízásokat vállal. Hogy pedig a két autóbusz vállalat harcának mi lesz az eredménye azt senki se tudja. A város szimpátiája Almási Béla felé fordul, aki — mint a város tisztességes adófizető polgára — joggal elvárhatja hogy a hatóságok is őt támogatassák.

KI A GYILKOS

Detektiv-regény

52

— A szemét tartsa nyitva, ha lát egy kétüléssel nagy barna autót amelyet vezet 'Y R 8205' a rendszáma.

Mr. Grummel kivörösödött és nagyot nyelt.

— M-micsoda autó, amiről beszél? — Barna nagy kétüléssel. Hispano Suiza márka.

Mr. Grummel most elsápadt és megint nagyot nyelt.

— Mi baja magának? — kérdezte az őrmester megütődve.

— Feltörte a lábamat a cipő — felelt Mr. Grummel. — Micsoda rendszámot mondott kérem!

Az őrmester ismételte

— És mi baja van vele?

— Szigorú parancs jött a Scotland Yardról, hogy az autót föl kell tartóztatni a nőt pedig őrizetbe kell venni.

Mr. Grummelnek leesett az álla elfutadva dadogta:

— En, en éppen most. Most ültem abban a kocsi-ban

— A tenét? — bámult rá az őrmester elképedve. — Megbolondult maga, vagy téved talán!

— Benne ültem. — makacsodott Mr. Grummel. — Amott szálam ki beőle! — látrafelé bökött a hüvelykujjával. — De most már késő!

— Beszéljen okosan és világosan! — börmödt rá ingerülten az őrmester.

Es Mr. Grummel beszélt Aztán a tenger felé mutatott:

— Látja azt a motoros yacintot! Valak csólnakon a parthoz evezett a yachtról, felvette a leányt és most már mennek!

Oly remesen sajtott a lába, hogy valószínűleg lerokkadt a türe, az őrmester pedig — nem is törődve már vele — felült a kerekpárra és örült iramban rohant az autó felé Mr. Grummel pedig gyötörődve gondolt a leány jó tanácsára, hogy: ragadja meg a kedvező alkalmat, mielőtt kinákolják, — és észébe jutott a furcsa mosolygás, mikor a leány arról beszélt hogy sok londoni rendőrtiszt mennyit adna, ha ott ülhetne mellette a Grummel helyén.

XVI. FEJEZET

Hiram K. Van Doorn idegesen járkált föl s alá a Guantner Grange könyvtárszobájában és szája bal szögletében pelyhűdten lógott a kialudt szivar. Idősebbnek látszott mint egy héttel ezelőtt volt: arcán elmélyültek a barázdák és hajában megokasodtak a szürke szálak.

Gyötörte a feszült bizonytalanság — a lelket ölé tértlenség — a londoni rendőrség tehetetlensége — az ólomlábon járó nyomozás eredménytelensége. Életében most tapasztalta először, hogy a millió semmit érnek: szikrányival sem enyhítették azt az idegölő nyugtalanságot amely napról napra jobban emésztette. A legszörnyűbb bizonytalanság is jobb lett volna, mint az örökös izgalmom — a bukdácsolás a remény és kétség között.

Semmisem megy úgy, ahogy kellene! Most is már négyszer telefonált Dick Tempestnek és dehogy is volt otthon a fiu. Mégében leszidta Dick Tempest nasát — mint ha az a szegény fiu tehetett volna róla, hogy a gazdája nincsen otthon! A millió megint fölvetette a telefont és ördögbe is hívta leendő vejét.

— Na végre! Dick szólalt meg a telefon tulsó végén:

(Folyt. köv.)

Reszelovel végzett tiltott műtétet a szeretőjén

Amikor a műtét nem sikerült és az asszony elájult fejszével verte agyon

Pozsony, február 28.
Borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság tartja izgalomban a Pozsony melletti fekvő Viska falucska lakosságát, ahol Hurbán Károly 30 éves jómódu gazda páratlan bestialitással ölte meg kedvesét Tokos Erna fiatal asszonyt.

Tokos Erna férje évek óta Amerikában él. A szép fiatal asszony és a gazdag Hurbán között viszony fejlődött ki amelynek csakhamar következményei is jelentkeztek. Hurbán ekkor pénzt adott szeretőjének hogy tiltott műtétet hajtsasson végre ma-

gán. Az asszony el is ment az orvoshoz, de áldott állapota már olyan előrehaladott stádiumban volt, hogy az orvos nem vállalkozott a műtét elvégzésére.

Hurbán ekkor vadállati tervet eszelt ki. Kedvesével kiment a közeli erdőbe, ahol rábirta az asszonyt hogy a tiltott műtétet ő végezhesse el. Az asszony hosszas kérésére engedett, mire a gazdálkodó

zsebéből kihuzott egy magával hozott reszelőt és a legbrutálisabb módon hozzáfogott a szörnyű műtétnek.

A borzalmas fájdalmak következtében az

asszony elájult. Amikor ezt látta, Hurbán reszelőjével

többször egymásután fejbesújtotta. A szerencsétlen asszony azonnal meghalt. A gyilkosság után azonmód véres kezekkel és ruhával nyugodtan hazaindult. Amikor ismerőseivel találkozott és ezek kérdést intéztek hozzá, azt mondta, hogy

tehene megborjadzott.
A hajmeresztő büntény azonban csakhamar kiderült és a csendőrség letartóztatta a bestialis gazdálkodót.

Megindulnak a tárgyalások a szovjet és a kisantant közt

Istanbul, február 28.
Beavatott politikai körök értesülése szerint Tefvik Rüüddi bey török külügyminiszter a közeljövőben Moszkvába utazik. Itt szerint ugyanakkor Moszkvába készül Tişu Iescu is. Tefvik Rüüddi bey moszkvai útjának célja, hogy egyengesse a megegyezés útját a kisantant és Szovjetország között.

150 ezer lejbe került a kincstárnak egy fáradt golyó

Erdekes ügy a dévai törvényszék előtt

Deva február 28.
Még 1927-ben történt, hogy Berivoy István orastiei földbirtokos az egyik kávéház terraszán üldögélt, amikor egy puska-golyó térdébe furódott. A megindult vizsgálát megállapította, hogy egy posztoló katonára a közeli kaszárnyában kilőtte fegyverét és ennek fáradt golyója sebesítette meg a földbirtokost. Berivoy sokáig nyomta az

ágyát és felépülése után is harmincszázalékos rokkant maradt. A földbirtokos kártérítésért beperelte a kincstárt és az ügy tegnap került a dévai törvényszék elé, mely helyt adott a földbirtokos keresetének és a kincstárt 150 ezer lej kártérítés megfizetésében elmarasztalta. Berivoy István felebezzett.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

Használjon FLOREAL hajszeszt 1 üv. ára 60 lei.

Romániai vezérképvislet: Drogueria „Centrala” Oradea Telefon 6-56

A leszerelési akció során

Kutyaszorítóba került Franciaország

Anglia, Németország és Olaszország már megegyeztek a leszerelés kérdésében

Róma, február 28.
Az olasz sajtó a legnagyobb meglepetés hangján számol be Edennek Mussolinivel folytatott tárgyalásairól és a Gazeta del Popolo például azt írja, hogy ezekből a tárgyalásokból Anglia világosan láthatja, hogy Olaszország mindenre hajlandó a megegyezés érdekében. A tárgyalások további menetére nézve minden valószínűség meg van a megegyezésre mert az angol és olasz kormányok között most már teljes az összhang.

Páris, február 28.
A francia sajtó nem lelkesedik túlságosan a római tárgyalások eredményeiért.

A jobboldali lapok attól tartanak, hogy az angol és olasz kormányok között készülő megegyezés közelebb áll a német, mint a francia állásponthoz és Franciaországot befejezett tények elé akarják állítani.

Az Echo de Paris szerint Franciaország helyzete rendkívül súlyos, mert ha az egyezményt elutasítja, azzal fogják vádolni hogy magatartásával lehetetlenné teszi a leszerelés kérdésének megvalósítását.

A Le Journal keserű hangon jegyzi meg hogy Franciaországnak egyáltalán nem sürgős a leszerelési tervzetek megismerése. A francia kormányt az a veszedelem fe-

nyegezi, hogy olyan egyezmény szöveget tesznek elébe, amelyet Anglia Olaszország és Németország már magukévá tettek Franciaországnak azonban — fejezi be a lap — még abban az esetben is nemet kell mondania, ha elutasító magatartása folytán végleg meghiusítja a nemzetközi megegyezésre való kilátást.

Kiáradt a Kraszna

Simleul Silvaniei, február 28.
Salaj megyében áradás van a Kraszna kiöntött. Két község a víz alá került. Simleu és Sarvasag között az ár elsodorta a vasuti hidat a forgalmat átszállással bonyolítják le.

3 és félezer lejt talált egy becsületes villamoskalauz

Oradea február 28.
Tegnap reggel a C-kocsi kalauza az egyik megálló mellett a Nagypiac téren a sinek mellett retikült talált, amelyben 3400 lej kulcsok és iratok voltak. A becsületes villamoskalauz a pénzt átadta a rendőrségnek.

Elfogták Stavisky titkárát

Páris, február 28.
Az a felháborodás, amelyet a Stavisky-panama újabb fejleményei a közvéleményben kiváltottak a kormányt erőyes cselekvésre készítenek.

A minisztertanács most azonnali hatállyal felfüggesztette Pressart további működésétől és megtiltotta hogy hivatalába járjon be.

A párisi rendőrségnek tegnap sikerült ráakadni Stavisky eltűnt titkárának, Romagninnak buvóhelyére. A rendőrség néhány tagja lesben állt és amikor Romagnino hazatért, letartóztatták.

Hitelezési csalásért hathavi fogház

Oradea, február 28.
Fél évvel ezelőtt a sighet-i törvényszék Rosenberg Regina Vişeu de Sus községbeli kereskedő családi perét tárgyalta. Az ügy részletei nagyon érdekesek, de a lényeg az, hogy az asszony kijátszotta hitelezőit és 1930. februárjában eladta házáat a carei mai gőzmalomnak.

Az asszony hitelezői közül a sighet-i Banca Economica bünvádi feljelentést tett a nő ellen

s a sighet-i törvényszék hat hónapra ítélte a vádlott asszonyt.

A helyi tábla tegnap tárgyalta a pert és Jonescu ügyész vádbeszéde után jóváhagyta az első fokú ítéletet.

Betörők fosztogatják Marghitát

A rendőrség véleménye szerint a betöréseket egy és ugyanaz a rablóbanda hajtja végre

Marghita, február 28.
Az utóbbi időben egyre jobban elszaporodnak Marghitán a betörések. Az elmúlt napokon nem kevesebb, mint hat helyre törtek be ismeretlen tettesek és és buzát, baromfiakat meg különböző házi ingóságokat loptak el. A károsultak névszerint: Laar

Grigore perceptor Szilágyi József, Koncz József, Bárdi Károly Lipesei István és Lehner Izák jelentést tettek a csendőrségen. Miután a betörők mind a hat helyen azonos módszerrel dolgoztak valószínű, hogy mind a hat betörést ugyanazok követték el.

A Távol-Keleten ismét játszanak a tűzzel

Erélyes demarsra készül a moszkvai japán ügyvivő

Tokió, február 28.
A japán kormány smét erélyeshangu demarsot intézett a szovjetekhez, amelyben tiltakozását fejezte ki az állandó határsértések miatt. Az elmúlt szombaton ugyanis Hun-Ciun koreai japán határváros fölött orosz katonai repülőgép jelent meg, melyet csak gépfegyvertűzeléssel tudtak elriasztani. Másnap este nyolc orosz lovasesendőrt hatolt be Hun-Ciunba és végigszáguldtak a város uccáin, majd eltűntek. A japán hadügyminisztérium utasítást adott Ota moszkvai japán ügyvivőnek, hogy erélyes tiltakozást jelentsen be a területi felfegyverzés állandó megsértése miatt.

Fegyvertisztogatás közben

Véletlenül agyonlőtte a feleségét egy gazda

A szerencsétlen férj, aki feleségét ráongásig szerette közel van a megőrüléshez

Bacău, február 28.
Végzetes szerencsétlenség történt tegnap Parincea községben, Petre Rosca, a falu legjobb módu gazdája lakásában fegyverét tisztogatta. A puska, mely töltve volt tisztogatás közben elsült és a golyó a gazda feleségének mellébe furódott. Azonnal kór-

házba szállították, de segíteni már nem lehetett rajta, a nagy vérvesztesség következtében kiszenvedett. A szerencsétlen gazdálkodót, aki feleségét rajongásig szerette, állandóan őrzik, mert attól tartanak hogy öngyilkosságot akar követni.

A nagy köd miatt

Agyongázolt a vonat két munkábasiető nővert

Száz méteren vonszolták a kerekek a holttesteket

Constanta, február 28.
Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap a kora reggeli órákban a Bucurest-Constanta vonalon levő Murfatlar állomáson. A Constanta felé haladó személyvonat rendes sebességgel indult ki az állomásról. A nagy ködben két 19 éves leány

testvér, Rada és Maria Voineagu igyekeztek munkahelyükre és a sineken haladtak, amikor a vonat odaért és mindkettőjüket halálragázolta. A borzalmasan összeroncsolt két holttestet a mozdony még mintegy 100 méteren át maga előtt hurcolta.

Hat hónapi fogházra ítélték egy sikkasztó postamesternőt

Oradea, február 28.
Ezelőtt egy évvel a Slatina megyei Copalnic Monostor község postáján rováncsolást tartottak. A rováncsolás váratlan eredményel végződött és az ellenőrző közegek 103 ezer lejés hiányra bukkantak. melynek eredményeképpen özvegy Dragomir Emilné postamesternőt azonnal felfüggesztették.

Hivatali sikkasztás miatt indult eljárás a postamesternő ellen, akit a sátmari törvényszék hat hónapi fogházra ítélt. Az oradeai tábla tegnap tárgyalta le az ügyet és miután megállapították, hogy nincsen pontos szakértői vélemény terminus nélkül elhalasztották a tárgyalást.

Feloszlatták a Suplacul de Barcău-i tanácsot

Marghita február 28.
A prefektura feloszlatta a Suplacul de Barcău-i tanácsot és helyébe interimár bizottságot nevezett ki. A bizottság elnöke Kacsó Joan, tagjai Flueraş László Kovács László Durnea Gheorghe Suiogan Florian és Magyar Lajos pénztáros.

Brasovban csak a magyar nyelvet tanítják magyarul

Brasov, február 28.
Ismeretes, hogy a brasovi állami elemi iskolák mellett magyarnyelvű tagozatok is működnek. Ezekben a tagozatokban csak a román nyelvet, földrajzot és történelmet tanították román nyelven, míg egyébként a tanítás nyelve magyar volt. A tanfelügyelőség most rendeletet bocsájtott ki, mely szerint március 1-étől kezdve megszüntetik ezeket a magyarnyelvű tagozatokat. A tanítás nyelve itt is román, csupán a magyar nyelvet lehet magyarul tanítani.

Szélső obroda i vezetés mellett

Ismét megindul Bécsben egy baloldali lap

Bécs, február 28.
A marxista forradalom idején betiltott "Kleines Blatt" című baloldali lap megjelenését a hatóságok újból engedélyezték. A lap újonnan megjelent első számában bejelenti, hogy a jövőre nézve feladatának tekintje az örökösödést afőött, hogy Ausztria átalakulása ne járjon semmiféle kárral a munkásságra nézve és a köztársaság fennállása óta megszerzett előnyeit a munkás osztály továbbra is megtarthassa.

Köszönetnyilvánítás. Igen tisztelt Uraim! Kötelességemnek tartom, Önöknek az Önök által gyártott Togal-készítményért köszönetemet nyilvánítani. Miután bizalmamat minden gyógyszer iránt elvesztettem Togallal végeztem az utolsó kísérletet, hogy rheumatikus tagfájdalmaimtól megszabaduljak. Ma minden szenvedőnek legmelegebben csak azt tanácsolhatom, hogy csak Togalt használjon, mert ez az egyetlen szer, mely engem megmentett! Hálából a Togalt minden szenvedőnek legjobb meggyőződésem szerint fogom ajánlani. Cernauti, 1932 november 17.

Riz Géza

APROHIRDETÉSEK

Bejáró mindenest keres kis család jó bizonyítvánnyal. Jelentkezni d. e. 9-től 1-ig. Salamon Str. Matei Corvin 10 404

Jó bizonyítvánnyal rendelkező mindenest keresek Farkas Istvánné Str. Lazar Aurel 7. 425

Mindenest főzőnő azonnal felvétetik. Pata Regina Maria 3. Molnár. 415

Kifutót fix és jutalékkal, kevés kaucióval felveszek. Fűszerüzlet, Str. A. Cantemir 34 szám. 415

Női konfekcióban járta, ügyes, kényelmes és segéd felvétetnek, Str. Nicolae Bălcescu 12. 424

Eladó nagy álló tükör divat szalonnak is kiválóan alkalmas. Cim a kiadóban. 407

Adóbont kettő darab, lehetőleg tiszta lejes címetben veszek. Cim a kiadóban. NAPSZAMOS KONVEK 1 netes, 2 netes beosztással készültek és kaphatók Pástor Ede papíráruházában. Oradea.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA